

Briselē, 2025. gada 25. aprīlī
(OR. en)

7942/25

LIMITE

JEUN 48
EDUC 107
SOC 219

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Projekts – Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par tādu jauniešu kopienu Eiropā, kura ir balstīta uz Eiropas vērtībām kopīgas un drošas Eiropas vārdā – <i>apstiprināšana</i>

1. Minēto Padomes secinājumu projektu vairākās sanāksmēs ir izskatījusi Jaunatnes jautājumu darba grupa. Pievienotajai teksta redakcijai piekrīt visas delegācijas.
2. Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek aicināta apstiprināt vienošanos par pievienoto tekstu un to iesniegt apstiprināšanai 2025. gada 12. maija Padomē (Izglītība, jaunatne, kultūra un sports) un publicēšanai *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Projekts – Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par tādu jauniešu kopienu Eiropā, kura ir balstīta uz Eiropas vērtībām kopīgas un drošas Eiropas vārdā

PADOME UN PADOMĒ SANĀKUŠO DALĪBVALSTU VALDĪBU PĀRSTĀVJI,

ATGĀDINOT, KA:

1. Eiropas Savienība ir dibināta, pamatojoties uz kopējām vērtībām ¹, kas respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesības, tostarp minoritāšu tiesības, un tās ir Līgumā par Eiropas Savienību nostiprināti pamatprincipi. Šīs Eiropas vērtības ir universālas un kalpo par pamatu kopīgas un drošas Eiropas sabiedrības veidošanai.
2. Eiropas Savienības Pamattiesību harta, kurā apstiprinātas visu indivīdu, tostarp jauniešu, tiesības un brīvības, nodrošina stabilu satvaru cieņai, vienlīdzībai, līdzdalībai un aizsardzībai. Šie instrumenti ir orientieris centieniem izveidot drošu un iekļaujošu vidi visiem jauniešiem Eiropā, veicinot viņu attīstību un iesaistīšanos sabiedrībā ².

¹ Līguma par Eiropas Savienību 2. pants.

² Eiropas Savienības Pamattiesību harta (2012/C 326/02), OV C 326, 26.10.2012., 391.–407. lpp.

3. Eiropas sociālo tiesību pīlārā ir atzītas jauniešu tiesības piekļūt izglītībai un mācībām, vienlīdzīgas iespējas un aizsardzība pret diskrimināciju, atbalstot iekļaujošu, noturīgu kopienu izveidi, kurās jaunieši ir aktīvi iesaistīti un ekonomiski un sociāli droši.³ Šajā sakarā Padomes secinājumos par izglītības un mācību ieguldījumu kopējo Eiropas vērtību un demokrātiska pilsoniskuma stiprināšanā⁴ dalībvalstis tika aicinātas paredzēt, ka konkrētajā kopīgo Eiropas vērtību un demokrātiska pilsoniskuma mācīšanas kontekstā pastāvīgi tiek veltīta uzmanība līdztiesībai un daudzveidīgumam.
4. ES jaunatnes stratēģijā 2019.–2027. gadam⁵ tika iekļauti 11 Eiropas Jaunatnes mērķi, kas uzsver jauniešu izšķirošo lomu kopīgas un drošas Eiropas veidošanā. Izmantojot trīs pīlārus – iesaistīšana, saikņu veidošanu un iespēju veicināšana –, tā izceļ, cik svarīga ir jēgpilna līdzdalība, savstarpējas sapratnes veicināšana un Eiropas jauniešu nodrošināšana ar kompetencēm un iespējām, kas vajadzīgas, lai aktīvi dotu savu ieguldījumu noturīgā un iekļaujošā sabiedrībā⁶. ES jaunatnes stratēģija nodrošina satvaru jauniešu aktīvai iesaistei, autonomijai un iekļaušanai, veicinot kopīgas atbildības sajūtu par kopīgu Eiropas identitāti.

³ Eiropas sociālo tiesību pīlārs, I nodaļa: Vienādas iespējas un darba tirgus pieejamība, ko 2017. gada 17. novembrī proklamēja Eiropas Parlaments, Padome un Komisija (2017/C 428/09), OV C 428, 13.12.2017., 10.–15. lpp.

⁴ Padomes secinājumi par izglītības un mācību ieguldījumu kopīgo Eiropas vērtību un demokrātiska pilsoniskuma stiprināšanā, OV C, C/2023/1419, 1.12.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1419/oj>.

⁵ Eiropas Savienības Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju rezolūcija par regulējumu Eiropas sadarbībai jaunatnes jomā: Eiropas Savienības jaunatnes stratēģija 2019.–2027. gadam, OV C 456, 18.12.2018., 1.–22. lpp.

⁶ ES jaunatnes stratēģija 2019.–2027. gadam.

5. Jauniešu aktīva iesaistīšanās lēmumu pieņemšanas procesos vietējā, reģionālā, valsts un Eiropas līmenī ir būtiska, lai veicinātu ieinteresētības un atbildības sajūtu par Eiropas Savienības tagadni un nākotni. Strukturēti jauniešu līdzdalības mehānismi, piemēram, ES jaunatnes dialogs, nodrošina platformu jēgpilnai līdzdalībai, dodot iespēju jauniešiem paust savu viedokli, ietekmēt politikas izstrādi un palīdzēt veidot kopīgu un drošu Eiropu ⁷.
6. Jauniešiem kā pārmaiņu veicinātājiem un kā svarīgām Eiropas nākotnes veidošanā ieinteresētām personām jau no agrīna vecuma vajadzētu būt tiesīgiem un spējīgiem izprast ES principus, vērtības un darbību, kā noteikts Jaunatnes mērķī Nr. 1 ⁸, un aktīvi piedalīties Eiropas Savienības demokrātiskajos procesos, pilsoniskajā sabiedrībā un sociālajā iekļaušanā, kā noteikts Jaunatnes mērķī Nr. 9 ⁹.
7. Lai aizsargātu demokrātiskos procesus un aizsargātu jauniešus no manipulācijām, būtiska ir dezinformācijas un maldinošas informācijas apkarošana un uzticamas informācijas sniegšana. Uzlabojot izpratni par kibersdrošību un veicinot digitālo un medijpratību un modrības kultūru jauniešu vidū, viņiem tiek dota iespēja [...] atpazīt un mazināt digitālo apdraudējumu, un tādējādi tiek veicināta droša un noturīga digitālā vide ¹⁰.

⁷ Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par ilgtspējīgas Eiropas sociālo dimensiju jauniešiem (2023/C 185/06), OV C 185, 26.5.2023., 21.–28. lpp.

⁸ ES jaunatnes stratēģija 2019.–2027. gadam, Jaunatnes mērķis Nr. 1, ES savienošana ar jaunatni.

⁹ ES jaunatnes stratēģija 2019.–2027. gadam, Jaunatnes mērķis Nr. 9, Telpa un līdzdalība visiem.

¹⁰ Eiropas Demokrātijas rīcības plāns; Digitālās izglītības rīcības plāns 2021.–2027. gadam, COM(2020) 624 final, SWD(2020) 209 final; Padomes secinājumi par medijpratību pastāvīgi mainīgā pasaulē, OV C 193, 9.6.2020., 23.–28. lpp.

8. Visos līmeņos par prioritāti ir jānosaka pieaugošās veselības problēmas, ar kurām saskaras jaunieši, tostarp tās, kas saistītas ar psihoemocionālo veselību un labbūtību, un kuras saasina Covid-19 pandēmijas sekas, un citas sabiedrības pārmaiņas un spiediens gan bezsaistē, gan tiešsaistē. Atbalsts jauniešu psihoemocionālajai noturībai ir būtisks ne tikai viņu personiskajai attīstībai, bet arī drošas un iekļaujošas Eiropas sabiedrības veicināšanai, kurā viņi var pilnveidoties gan kā aktīvi demokrātisko un sociālo procesu dalībnieki, gan arī profesionālajā dzīvē ¹¹.
9. Jaunieši visā Eiropā saskaras ar izaicinājumiem, kas ir cieši saistīti ar Eiropas vērtībām, tostarp bažām par tiesiskumu, pilsoniskās telpas sarukumu un pieaugošo demokrātiskās līdzdalības apdraudējumu. Lai gan šie jautājumi apvienojumā ar tādiem neatliekamām globāliem problēmjautājumiem kā klimata pārmaiņas, demogrāfiskās pārmaiņas, digitālā un zaļā pārveide, dezinformācija, starptautiskā politiskā spriedze un bruņoti konflikti saasina nevienlīdzību un rada šķēršļus, kas dažiem jauniešiem liedz iesaistīties sabiedriskajos un demokrātiskajos procesos, tie ir arī katalizators citu aktīvai dalībai demokrātiskās debatēs un darbībās tādās jomās kā cilvēktiesības, psihoemocionālā veselība, paaudžu taisnīgums, klimatiskais taisnīgums un sabiedrības pārmaiņas ¹².
10. Dažādas ES programmas un iniciatīvas, piemēram, *Erasmus+*, Eiropas Solidaritātes korpuss, programma “Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības”, Eiropas Sociālais fonds Plus, tostarp attiecīgā gadījumā iniciatīva “Tiecies, mācies, apgūsti, sasniedz” (*ALMA*), *DiscoverEU*, Garantija jauniešiem, ES jaunatnes dialogs un Eiropas Jaunatnes gads (2022), ir izrādījušās sekmīgas un attiecīgā gadījumā veicinājušas jauniešu līdzdalību, kompetenču attīstību, sociālo mobilitāti un Eiropas vērtību popularizēšanu pāri robežām.

¹¹ Eiropas Komisija, Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūra, jaunatnes vikivietne, 2022., *The impact of the COVID-19 pandemic on the mental health of young people, Policy responses in European countries. Youth Wiki report*, Luksemburga, Eiropas Savienības Publikāciju birojs; Eurobarometra zibensaptauja Nr. 545 “Jaunatne un demokrātija”, 2024. gada maijs.

¹² Eurobarometra zibensaptauja Nr. 545 “Jaunatne un demokrātija”, 2024. gada maijs.

ATZĪSTOT, KA:

11. Spēcīgas jauniešu kopienas veidošana Eiropā ir būtiska, lai pievērstos izaicinājumiem, ar ko jaunieši saskaras, tostarp tādām sajūtām kā atstumtība un vilšanās ES iestādēs. Tādi izaicinājumi kā psihoemocionālās veselības sarežģījumi, pieaugošā nevienlīdzība un sajūta par nepietiekamu iekļaušanu ES lēmumu pieņemšanas procesā ir veicinājuši dažu jauniešu neuzticēšanos iestādēm ¹³.
12. Lai gan ir iepriecinoši, ka jaunieši turpina saglabāt spēcīgu Eiropas identitātes izjūtu, samazinās uzticēšanās Eiropas iestādēm, kā arī jauniešu vēlme piedalīties Eiropas vēlēšanās. Lai atjaunotu šo uzticēšanos, lielāks uzsvars būtu jāliek uz iekļaujošu politiku, nodrošinot, ka šajā politikā tiek ņemtas vērā jauniešu īpašās vajadzības un bažas, uz pilsoniskuma izglītību, paaudžu sadarbību, kopīgu vērtību veicināšanu un jauniešu aktīvas iesaistīšanās demokrātijā un pilsoniskajā sabiedrībā sekmēšanu, kā arī uz piekļuves uzticamiem informācijas avotiem nodrošināšanu ¹⁴.
13. Tādi 21. gadsimta globālie izaicinājumi kā psihoemocionālās veselības problēmas, digitālā un zaļā pārveide, klimata krīze, sociālā nevienlīdzība, polarizācija, tiesiskuma apdraudējums un pamattiesību pārkāpumi, starptautiskā politiskā spriedze un bruņotie konflikti prasa vienotu Eiropas reakciju. Iesaistot Eiropas jauniešus šo jautājumu risināšanā ar jēgpilnu līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesos, tiks nodrošināts, ka Eiropa arī nākamajām paaudzēm būs drošs un ilgtspējīgs reģions.
14. Jaunatnes nozarei var būt izšķiroša nozīme integrētā un starpnozaru pieejā, ar ko identificē un novērš jauniešu vardarbīgu radikalizāciju pret Eiropas vērtībām un rīkojas šajā sakarā.

¹³ Eiropas Komisijas ziņojums Nr. 545 "Jaunatne un demokrātija", 2024. gada maijs.

¹⁴ "Young Citizens' Views and Engagement in a Changing Europe", IEA International Civic and Citizenship Education Study 2022 European Report, Springer, 2022.

15. Dialogs ar bērniem un jauniešiem, izmantojot tādas līdzdalības mehānismus kā attiecīgi ES Bērnu līdzdalības platforma un ES jaunatnes dialogs, parāda, cik svarīgi ir radīt iekļaujošu un drošu telpu, kurā viņi var paust savu viedokli un jēgpilni piedalīties Eiropas tagadnes un nākotnes veidošanā ¹⁵. Vienlīdz svarīgi ir politikas veidošanā ņemt vērā jauniešu viedokļus.

ŅEMOT VĒRĀ TO, KA:

16. Mūsdienu pasaule saskaras ar mainīgiem un jauniem draudiem demokrātijai un tiesiskumam, globālo vides un klimata krīzi, sabiedrības veselības apdraudējumiem, dezinformācijas kampaņām, Krievijas nepamatoto militāro agresijas karu pret Ukrainu, notiekošo konfliktu Tuvajos Austrumos un citiem globāliem konfliktiem. Šīs krīzes ir izraisījušas enerģijas trūkumu, inflāciju, ekonomisko un sociālo nestabilitāti, nevienlīdzību un masveida migrāciju, taču kalpo arī par dzinuli meklēt inovatīvus risinājumus to ietekmes mazināšanai. Izaicinājumi ir radījuši papildu sarežģījumus, bet vienlaikus devuši iespējas veicināt inovāciju un risināt aktuālus sociālus un vides jautājumus.
17. Tajā pašā laikā Eiropas paātrinātā digitālā pārveide un zaļā pārkārtošanās ir gan nesusi izaicinājumus, gan radījusi iespējas. Lai gan šīs parādības var padziļināt nevienlīdzību un sabiedrības polarizāciju un negatīvi ietekmēt veselību, tostarp psihoemocionālo veselību, jo īpaši skarot jauniešus, tās ir arī veicinājušas inovāciju, radījušas jaunas iespējas izglītībai, mācībām un nodarbinātībai un nostiprinājušas savienojamību. Lai pievērstos šīm iespējām un izaicinājumiem, ir pastāvīgi jācenšas veicināt iekļautību, sekmēt starppaaudžu taisnīgumu un izmantot jauniešu potenciālu Eiropā ar mērķi veicināt drošāku, taisnīgāku un ilgtspējīgāku Eiropu ¹⁶.

¹⁵ Lundy, L. (2007), 'Voice' is not enough: conceptualising Article 12 of the United Nations Convention on the Rights of the Child, *British Educational Research Journal*, 33(6), 927.–942. lpp. Lundy modelī, kas apstiprināts Eiropas Komisijas iniciatīvās, ir izcelti četri elementi – telpa, viedoklis, auditorija un ietekme –, kas ir būtiski jauniešu jēgpilnai līdzdalībai tās politikas un lēmumu izstrādē, kas ietekmē viņu dzīvi.

¹⁶ Eiropas Komisijas ziņojums: Digitālās ekonomikas un sabiedrības indekss (*DESI*), 2022.

18. Lai stiprinātu un integrētu jaunatnes perspektīvas politikā nolūkā nodrošināt, ka tajā tiek ņemta vērā Eiropas jauniešu atšķirīgā realitāte, tostarp to jauniešu, kuriem ir mazāk iespēju, un to jauniešu, kuriem draud atstumtība, ir nepieciešama sadarbība starp dalībvalstīm.
19. Lai risinātu daudzšķautņainās problēmas, ar kurām šodien saskaras jaunieši Eiropā, ir būtiski uzlabot esošās darbības, ar kurām atbalsta jauniešu aktīvu iesaisti, iespēcināšanu un noturību. Tas var ietvert personīgo un sociālo kompetenču attīstības veicināšanu visās vidēs un visa mūža garumā ¹⁷, piekļuves uzlabošanu kvalitatīvai un iekļaujošai izglītībai un mācībām, kuras pielāgotas nākotnes darba tirgus prasībām, un prasmju nepietiekamības un trūkuma novēršanu, neformālo un ikdienējo mācīšanos, digitālās un medijpratības uzlabošanu, iekļaujošu pilsoniskās un demokrātiskās līdzdalības iespēju attīstīšanu, tostarp darba ar jaunatni un brīvprātīgā darba iespēju nodrošināšanu ¹⁸, un psihoemocionālās veselības atbalsta sistēmu turpmāku attīstīšanu ¹⁹. Šo darbību stiprināšana palīdzēs veidot kopīgu, drošu un iesaistītu Eiropas kopienu, kurā jaunieši spēj pilnībā attīstīt savu potenciālu un var aktīvi veicināt ilgtspējīgu un saliedētu nākotni.

¹⁷ Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par Eiropas un starptautiskajām politikas programmām saistībā ar bērniem, jauniešiem un bērnu tiesībām, OV C, C/2024/3528, 4.6.2024.,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3528/oj>.

¹⁸ Padomes Ieteikums (2008. gada 20. novembris) par brīvprātīgo jauniešu mobilitāti Eiropas Savienībā (OV C 319, 13.12.2008., 8.–10. lpp.).

¹⁹ Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par visaptverošu pieeju jauniešu psihoemocionālajai veselībai Eiropas Savienībā, OV C, C/2023/1337, 30.11.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1337/oj>.

20. ES jaunatnes konferencē, kas notika Ļubļinā no 2025. gada 2. līdz 5. martam, jaunieši ierosināja šādus ieteikumus:

1. Jaunieši uzsvēra, ka ir jāvairo jauniešu cerības uz demokrātisku un drošu nākotni, paaugstinot viņu uzticēšanos demokrātijas institūtiem visos līmeņos, noturību un palielinot ieguldījumu miera veidošanā, lai novērstu demotivāciju, norobežošanas un politisko atsvešināšanos. To var panākt ar šādām darbībām:
 - a) izsludināt Eiropas noturības gadu un palielināt viegli pieejamu ilgtermiņa ES finansējumu jaunatnes noturības projektiem un krīzsagatavotībai;
 - b) stiprināt jauniešu iesaisti lēmumu pieņemšanā, izmantojot tādus pasākumus kā jauniešu vadītas Eiropas pilsoniskās iniciatīvas, pārbaude par ietekmi uz jauniešiem valstu un Eiropas līmenī un ES jaunatnes dialogs. Tajos būtu jāiekļauj pārredzami uzraudzības procesi, kas ļauj sekot līdzi politikas priekšlikumu īstenošanai, kā arī partnerības komunikācijas un informēšanas jautājumos ar jaunatnes organizācijām, lai uzrunātu plašu jauniešu loku un sniegtu jaunajiem līderiem labākas iespējas mazināt plaisu starp jauniešiem un ES politikas veidotājiem;
 - c) iedrošināt jauniešus kandidēt vēlēšanās, izmantojot tādus pasākumus kā kvotas, prakse politikā, pazemināts atbilstības vecums, un sniedzot jauniešiem reālas iespējas tikt ievēlētiem;
 - d) ieviest formālajā izglītībā pilsonisko izglītību kā obligātu priekšmetu ar visaptverošu mācību programmu, ko nodrošina un izstrādā sadarbībā ar nevalstiskajām organizācijām. Tam būtu jāvairo pilsoniskā atbildība, jāveicina Eiropas vērtības, pilsoniskā sabiedrība, kritiskā domāšana, demokrātiskā līdzdalība un demokrātisko institūtu loma.

2. Dezinformācija un maldinoša informācija apdraud demokrātiskās vērtības, mazina uzticēšanos institūtiem un rada polarizāciju. Tas rada skepticismu, norobežošanas un psihoemocionālās veselības problēmas jauniešu vidū, kā arī nespēju izdarīt apzinātu izvēli. Jauniešu noturību digitālajā vidē var stiprināt un ES pamatā esošās demokrātiskās vērtības var vēl vairāk aizsargāt ar šādām darbībām:
- a) digitālās mācīšanās (formālās, neformālās, ikdienējās) satvaru kopīga izstrāde kopā ar jauniešiem tādās jomās kā algoritmu izpratne, medijpratība, kiberdrošība, faktu pārbaude, digitālā pēda, informācijas pārvaldība, kritiskā domāšana, ētiski mediji un MI izmantošana;
 - b) pārredzamu pārbaudes un pārskatatbildības procesu ieviešana attiecībā uz sociālajiem medijiem, kā arī mediju kvalitātes marķējuma ieviešana, lai veicinātu atbildīgu digitālo uzvedību;
 - c) atbalsta sniegšana jauniešu vadītiem uzņēmumiem un jaunuzņēmumiem sociālo mediju un MI jomā,

TĀPĒC AICINA DALĪBVALSTIS ATTIECĪGAJOS LĪMEŅOS:

21. Stiprināt demokrātiska pilsoniskuma izglītību un mācības, digitālo pratību un medijpratību, attiecīgā gadījumā izmantojot formālo, neformālo un ikdienējo mācīšanos, kas jauniešiem sniedz zināšanas, prasmes un mentalitāti, kas viņiem vajadzīga, lai efektīvi un atbildīgi iesaistītos sabiedrībā un izmantotu jaunas tehnoloģijas un inovācijas. Šajās iniciatīvās būtu jāņem vērā jauniešu, tostarp jauniešu, kuriem ir mazāk iespēju un kuri atrodas neaizsargātās situācijās, dažādās vajadzības un jāveicina izpratne par demokrātiskām vērtībām un procesiem, aktīva līdzdalība pilsoniskajā un Eiropas kopienā un kritiskās domāšanas attīstība, kā arī digitālā pratība un medijpratība, lai risinātu sabiedrības problēmas un veicinātu iekļaujošas un noturīgas kopienas.

22. Uzsvērt darbu ar jaunatni nozīmīgumu, jo tas ir Eiropas vērtību, kompetenču attīstības un jauniešu jēgpilnas līdzdalības virzītājspēks. Daudzveidīgajā darbā ar jaunatni tiek izmantotas dažādas metodes, lai veidotu saliedētāku sabiedrību.
23. Turpināt veicināt jauniešu aktīvu līdzdalību demokrātiskajos procesos, kas palīdz veidot iekļaujošāku demokrātiju, kurā ņem vērā iedzīvotāju dažādās vajadzības, stiprinot jauniešu pilsonisko līdzdalību un atbalstot viņu dalību vēlēšanās.
24. Nodrošināt, ka jauniešiem ir vienlīdzīga piekļuve drošai un iekļaujošai videi, kas sekmē viņu psihosociālo prasmju attīstību un līdzdalību kopienas veidošanas pasākumos. Šie pasākumi varētu ietvert brīvprātīgā darba programmas, starppaaudžu projektus un vietējas iniciatīvas, kas risina sociālas un vides problēmas, un tās visas palīdz veidot un palielināt piederības sajūtu vietējās, reģionālās, valsts un Eiropas kopienās.
25. Veicināt kultūru un paaudžu dialogu un solidaritāti un apkarot visu veidu diskrimināciju, rasismu, antisemitismu, ksenofobiju un citus neiecietības veidus ²⁰, piemēram, īstenojot attiecīgu valsts politiku ar prasmju programmām, izpratnes veicināšanas kampaņām un ikdienējiem un neformāliem mācīšanās pasākumiem, kas atspoguļo Eiropas kopienu daudzveidību un kuru mērķis ir šo daudzveidību aizsargāt un uzlabot.

²⁰ ES rasisma apkarošanas rīcības plāns 2020.–2025. gadam, (COM(2020) 565 final); Dzimumu līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam, COM/2020/152 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex%3A52020DC0152>; LGBTIK līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam, COM(2020) 698 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52020DC0698>; un ES stratēģija antisemitisma apkarošanai un ebreju dzīvesvides atbalstam (2021.–2030. gads), COM(2021) 615 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52021DC0615>.

26. Atbalstīt jaunatnes organizācijas, jaunatnes darbiniekus un citas attiecīgās ieinteresētās personas, jo īpaši tās, kas palīdz veicināt Eiropas Savienības un demokrātiskās vērtības, kuras attīsta jauniešu personīgās un sociālās kompetences, lai viņi varētu veidot iesaisti ar kopienām un efektīvi risināt sabiedrības problēmas.
27. Veicināt kritiskās domāšanas prasmju attīstību jauniešos, dodot viņiem iespējas analizēt informāciju, novērtēt pieņēmumus un, liekot lietā kritisku un neatkarīgu domāšanu, orientēties sarežģītos sabiedrības jautājumos. Pilnveidojot šīs prasmes, jaunieši varēs kļūt par aktīviem, informētiem pilsoņiem, kas sniedz jēgpilnu ieguldījumu pozitīvās pārmaiņās savās kopienās un ārpus tām.
28. Atbalstīt jaunatnes politikas un darba ar jaunatni programmu novērtēšanu, lai nodrošinātu, ka tās ir iekļaujošas un sasniedz rezultātus un atspoguļo jauniešu, tostarp jauniešu, kuriem ir mazāk iespēju un kuriem draud atstumtība, dažādās un mainīgās vajadzības visā ES.
29. Veicināt un atvieglot sadarbību starp izglītības iestādēm, jaunatnes organizācijām, kultūras iestādēm un plašāku sabiedrību, lai veidotu sinerģijas, kas mudina jauniešus aktīvi iesaistīties kultūras, sabiedriskajā, pilsoniskajā un sporta dzīvē. Veicinot kopīgas mācīšanās iespējas un uzlabojot savstarpējo sapratni, šie centieni var palīdzēt veidot demokrātiju, veicināt iekļaujošas un noturīgas kopienas un dot jauniešiem iespējas kļūt par aktīviem un iesaistītiem pilsoņiem ²¹.

²¹ Padomes secinājumi par izglītības un mācību ieguldījumu kopīgo Eiropas vērtību un demokrātiska pilsoniskuma stiprināšanā (C/2023/1419), OV C, 1.12.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1419/oj>

30. Iespēju robežās pilnībā izmantot iespējas, ko piedāvā programmas “Erasmus+” un “Eiropas Solidaritātes korpuss” (ESK), lai dotu iespējas jauniešiem un veidotu iekļaujošas un noturīgas kopienas. Tādi instrumenti kā “Erasmus+” jauniešu apmaiņa un mācību kursi var veicināt pilsoniskuma izglītību un kritisko domāšanu, savukārt ESK brīvprātīgā darba projekti un solidaritātes aktivitātes atbalsta jauniešu iesaistīšanos sabiedrības problēmu risināšanā. Turklāt “Erasmus+” sadarbības partnerības un spēju veidošanas projekti nodrošina sadarbību starp izglītības iestādēm, jaunatnes organizācijām un kultūras un sporta iestādēm nolūkā veicināt demokrātiskās vērtības, kultūru dialogu un aktīvu līdzdalību,

TĀDĒĻ, AICINA DALĪBVALSTIS UN EIROPAS KOMISIJU, PIENĀCĪGI IEVĒROJOT SUBSIDIARITĀTES PRINCIPU:

31. Turpināt veicināt jauniešu aktīvu līdzdalību demokrātiskajos procesos, nodrošinot, ka viņu viedoklis tiek uzklauts un ņemts vērā politikas izstrādē vietējā, reģionālā, valsts un ES līmenī.
32. Atbalstīt gan klātienē, gan tiešsaistē notiekošas spēju veidošanas iniciatīvas un tādu kompetenču attīstību, kas dod jauniešiem iespējas efektīvi piedalīties kopienas veidošanas pasākumos un lēmumu pieņemšanas procesos. Šādiem centieniem vajadzētu būt vēršot uz to, lai palielinātu jauniešu pašapziņu un zināšanas, kā arī noturību un apņēmību sniegt jēgpilnu ieguldījumu lēmumu pieņemšanas procesos vietējā, reģionālā, valsts un Eiropas līmenī. Šajās iniciatīvās, izmantojot mērķorientētas informēšanas programmas un partnerības ar vietējo kopienu organizācijām, prioritāte būtu jāpiešķir nepietiekami pārstāvētām jauniešu grupām, jo īpaši jauniešiem, kuriem ir mazāk iespēju, un tiem, kuriem draud atstumtība.
33. Atbalstīt jaunatnes organizācijas, jo īpaši tās, kas atbalsta Eiropas vērtības un demokrātiju, un attiecīgā gadījumā valstu jaunatnes padomju darbu, kas saistīts ar aktīvu ieguldījumu tādas politikas veidošanā, kas ietekmē jauniešu dzīvi.
34. Konsekventi attīstīt jaunatnes informācijas sistēmas, vidi un informācijas pieejamību un piekļūstamību tai, jo jauniešu informēšanai ir svarīga nozīme, lai tie kļūtu par informētiem un iesaistītiem Eiropas pilsoņiem.

35. Stiprināt starpnozaru centienus, kuru mērķis ir veicināt jauniešu labbūtību un novērst psihoemocionālās veselības problēmas, kā arī veicināt piekļuvi kvalitatīvai un iekļaujošai izglītībai un mācībām, prasmju pilnveidei, pārkvalifikācijai un nodarbinātības iespējām jauniešiem, jo īpaši tiem, kuriem ir mazāk iespēju, un tiem, kuriem draud atstumtība, un strādāt, lai uzlabotu viņu noturību un psihosociālās prasmes nolūkā nodrošināt viņu turpmāku dalību Eiropas sabiedrības sistēmā un mazināt sociālekonomiski nelabvēlīgus apstākļus.
36. Pastiprināt centienus veicināt drošu un veselīgu tiešsaistes vidi jauniešiem, sargājot viņus no saskares ar nepiemērotu saturu, atkarību izraisošiem dizainiem, kas nelabvēlīgi ietekmē psihoemocionālo un fizisko veselību, un no draudiem tiešsaistē, piemēram, dezinformācijas un maldinošas informācijas, naida runas un uzmākšanās, vienlaikus stiprinot cīņu pret dezinformāciju un veicinot izpratni par kiberdrošību un digitālo prātību. Tas palīdzēs jauniešiem atpazīt un mazināt kiberdraudus, tādējādi palīdzot veidot drošākas un noturīgākas kopienas.
37. Atzīt, ka ir svarīgi integrēt jaunatnes aspektu drošības, migrācijas un sociālās kohēzijas, veselības, izglītības un mācību, kultūras, mājokļu, klimatrīcības un vides rīcības un digitālās pārveides politikā, lai veidotu drošu un kopīgu Eiropas nākotni un attiecīgā gadījumā izstrādātu starpnozaru stratēģijas.
38. Veicināt sadarbību ar pilsonisko sabiedrību un privāto sektoru, lai jauniešiem radītu iespējas pievērsties tādiem aktuāliem izaicinājumiem kā digitālā pārveide, klimata pārmaiņas un sociālā iekļaušana. Šīs iespējas varētu ietvert mācekļību, stažēšanos, uzņēmējdarbības programmas un sadarbības projektus.

39. Nodrošināt jauniešu viedokļu aktīvu integrāciju, iesaistot viņus lēmumu pieņemšanas procesos un kopīgā tādu iniciatīvu izstrādē, kas virza Eiropas ekonomikas izaugsmi, drošību un inovāciju.
40. Veicināt sadarbību starp politikas veidotājiem, jaunatnes organizācijām, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un apvienībām, pētniekiem un citām ieinteresētajām personām, lai nodrošinātu, ka jaunatnes politika nezaudē aktualitāti un spēj reaģēt uz Eiropas jauniešu mainīgajām vajadzībām.
41. Turpināt attīstīt ciešu sadarbību starp jauniešiem no dalībvalstīm un jauniešiem no visas Eiropas, jo īpaši no ES kandidātvalstīm, kā arī valstīm, kuras neatrodas Eiropā, izmantojot iespējas, ko piedāvā “*Erasmus+*” un Eiropas Solidaritātes korpuss.
42. Turpināt sadarboties ar starptautiskām organizācijām, tostarp Eiropas Padomi un Apvienoto Nāciju Organizāciju, lai uzlabotu jauniešu un viņu organizāciju pilsonisko iesaisti, uzsverot, ka ir jāturpina atbalstīt ES un Eiropas Padomes jaunatnes partnerību.
43. Veicināt iniciatīvas jauniešu iesaistei ar Eiropas kopienу, veicinot izpratni par Eiropas pilsoniskumu un vērtībām un stiprinot viņu saikni ar Eiropas kopienу un tās iestādēm,

ATTIECĪGI AICINA EIROPAS KOMISIJU SASKAŅĀ AR SUBSIDIARITĀTES PRINCIPU:

44. Pārredzamā veidā stiprināt un turpināt atbalstīt, piemēram, ar Eiropas programmām, iniciatīvas, kas uzlabo zināšanas par ES un palīdz veidot kopīgu Eiropas kopienу, kuras pamatā ir kopīgas vērtības, tostarp cilvēka cieņas neaizskaramība, brīvība, demokrātija, vienlīdzība, tiesiskums un cilvēktiesību, tostarp minoritāšu tiesību, ievērošana.

45. Turpināt atbalstīt ES jaunatnes programmas un iniciatīvas, piemēram, *Erasmus+*, Eiropas Solidaritātes korpusu un ES jaunatnes dialogu, un nodrošināt sinerģiju ar citām politikas iniciatīvām, kas veicina ideju apmaiņu, sekmē solidaritāti un stiprina Eiropas identitāti jauniešu vidū, un nodrošina, ka šo instrumentu pēctečiem būs spēcīgs komponents, kas paredzēts jauniešu solidaritātes un līdzdalības uzlabošanai.
46. Nodrošināt sinerģiju starp ES jaunatnes dialogu un jauniem ES līdzdalības mehānismiem, piemēram, jaunatnes politikas dialogiem ar komisāriem, ES Jaunatnes jautājumos ieinteresēto personu grupu un Komisijas Jauniešu konsultatīvo padomi sadarbībā ar dalībvalstīm, lai tie cits citu papildinātu un izmantotu savu potenciālu iesaistīt jauniešus lēmumu pieņemšanas procesā ES līmenī.
47. Stiprināt 46. punktā minēto līdzdalības mehānismu iekļautību un piekļūstamību, apsverot jomas, kurās vajadzīgi uzlabojumi, un gūto pieredzi, lai panāktu dažādu viedokļu, tostarp to jauniešu viedokļu, kuriem ir mazāk iespēju, labāku pārstāvību.
48. Nodrošināt, ka jauniešu viedokļi tiek ņemti vērā visos līmeņos, Eiropas līmenī ieviešot pārbaudes par ietekmi uz jauniešiem, ietekmes uz jaunatni novērtējumu vai citus līdzīgus jaunatnes aspekta integrēšanas instrumentus ²².
49. Ņemt vērā šos secinājumus, gatavojot nākamo ES jaunatnes stratēģiju un ES jaunatnes dialogu laikposmam pēc 2027. gada, nodrošinot, ka secinājumu darbības joma un mērķi tiek atspoguļoti turpmākajos politikas satvaros. Tas nodrošinās, ka stratēģija atbilst jauniešu vajadzībām un stiprina viņu lomu kopējas un drošas Eiropas veidošanā.

²² Eiropas Komisija: Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūra, “Jaunatnes aspekta integrēšana, ietekmes uz jaunatni novērtējums un pārbaude par ietekmi uz jauniešiem – salīdzinošs pārskats”, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2024. gads, <https://data.europa.eu/doi/10.2797/038401>